

Ortaöğretim Öğrencilerinin Sanal Dünyalarının Günlük Hayatlarına Yansımaları Üzerine Bir Durum Çalışması

Fatih Kana* Yasemin Yağmur** Yusuf Mete Elkiran***

Öz: Bu çalışmanın amacı; Z kuşağı olarak tanımlanan 2000 yılı ve sonrasında doğan ortaöğretim öğrencilerinin söylemlerinde kullandıkları dili ve kullandıkları bu dili kaynağını tespit etmektir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseniyle desenlemiştir. Bu araştırmanın örnekleme grubunu İstanbul'un Avrupa yakasında bir lisede öğrenim görmekte olan 15-17 yaş grubundaki 32 erkek ve 30 kız öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada örnekleme grubunun belirlenmesinde tipik durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, örnekleme grubunu oluşturan toplam 62 öğrenci ile görüşülerek toplanmıştır. Araştırma verileri görüşme soruları yoluyla elde edilmiş olup, elde edilen veriler betimsel analiz yoluyla temalara ayrılarak kodlanmıştır. Araştırmada öğrencilerden günlük hayatta ve kendi aralarındaki konuşmalarda kullandıkları kelimeler ve bu kelimelerin anlamlarını yazmaları istenmiştir. Öğrencilerden alınan kelime listeleri tabloya dökülmüştür. Daha sonra öğrencilerle beş sorudan oluşan kısa bir görüşme yapılmış ve bu görüşmede öğrencilerin bu kelimeleri ilk nereden duydukları, bu kelimeleri en çok nerelerde ve kimlerle kullandıkları, bu kelimeleri kullandıklarında yakın çevrelerinin tepkilerinin neler olduğu sorulmuştur. Öğrencilerin verdikleri cevaplar tablolaştırılarak yorumlanmıştır. Z kuşağı olarak tanımlanan bu yaş grubundaki öğrencilerin sanal dünya ve buna bağlı olarak gelişen sosyal medyadan birçok yabancı kelimeyi anadilleri içinde doğal süreçte fark etmeden kullandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin bu kelimelerden bazılarının Türkçe karşılıklarını hiçbir şekilde bilmedikleri de araştırmanın sonuçları arasında yer almaktadır.

Anahtar Sözcükler: 21. Yüzyıl Eğitim Anlayışı ve Becerileri, Sanal Dünya, Sosyal Medya, Yapılandırıcı Yaklaşım, Z Kuşağı.

A Case Study on the Reflections of the Secondary School Students to the Daily Life of the Virtual World

Abstract: The purpose of this study is to identify the language and the language source they use in the discourse of the secondary school students born in the year 2000 and after, defined as the Z generation. The research is structured by the case study pattern of qualitative research methods. The sample group of this research consists of 32 male and 30 female students in the 15-17 age group who are studying in a high school in Istanbul. Typical case sampling method was used in determining the sample group in the research. The data of the study were collected by interviewing 62 students constituting the sample group. The research data was obtained through interview questions and the data obtained were coded by analyzing the content by theme. Students were asked to write the words they used in daily life and in their conversations and the meanings of these words. The word lists from the students are put on the table. Then, a short interview consisting of five questions was made by the students and the students were asked where they first heard these words, where they used those words most often and who used them, and what the reactions of the near surroundings were when they used these words. The answers given by the students are tabled and interpreted. It has been determined that the students in this age group, defined as Z belts, use many foreign words in the natural world from the virtual world and the social media that develops accordingly. Moreover, the results of researching the students do not know the Turkish equivalents of some of these words in any way.

Keywords: 21st Century Education and Skills, Constructive Approach, Social Media, Virtual World, Z generation.

21. yüzyıl eğitim anlayışı, teknolojinin bireylerin hayatına daha çok girmesiyle birlikte değişip dijital bir kuşak haline gelmesini sağlamıştır. Teknolojinin bu dönüştürücü etkisiyle beraber öğretim programları yenilenmeye başlamıştır. Yenilenen öğretim programlarıyla öğrencilerin üst düzey

* İrtibat Yazan, Yrd. Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Bölümü, Eposta: fatihkana@hotmail.com

** Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkçe Eğitimi.

*** Uzman, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkçe Eğitimi.

bilişsel beceriler kazanması, hem akademik hem de sosyal alanda başarılı olması, teknolojiyi etkili bir şekilde kullanabilmeleri, milli ve manevi değerlere duyarlı, öğrenmeye açık, sorumluluklarını yerine getirebilen bireyler olmaları beklenmektedir (MEB, 2017, s. 4). Öğrencilerden “21. Yüzyıl Becerileri” olarak adlandırılan ana dilde iletişim, yabancı dillerde iletişim, matematik yeterliliği, bilim ve teknoloji yeterliliği, dijital yeterlilik, öğrenmeyi öğrenme, sosyal yeterlilikler, inisiyatif alma ve girişimcilik, kültürel farkındalık ve ifade becerilerini kazanmaları beklenmektedir (MEB, 2017). Eğitimde yeni teknolojilerin etkisiyle yeni gereksinimler ortaya çıkmaktadır (Bilgiç, Duman, Seferoğlu, 2011, s. 2). Bireyler, bu yüzyılda ortaya çıkan en büyük gereksinimi, sosyal etkileşimdir. Sosyal etkileşimin en önemli temeli ise bireylerin kullandıkları dildir. Bireylerin kullandıkları dil de çağa göre şekillenmektedir. Bilgiye ulaşım teknolojiyle beraber daha kolay hale gelmiştir (Karabulut, 2015). Günümüzde teknolojinin hızla ilerlemesiyle beraber toplum içerisinde bireyler arasındaki etkileşimin daha da arttığı gözlemlenmektedir (Çetin ve Özgiden, 2013, s. 173).

Prensky (2001) teknolojik donanım açısından öğrencileri, dijital yerliler ve dijital göçmenler olarak iki guruba ayırmaktadır. Dijital yerliler olarak adlandırılan nesil, günlük bütün işlerini teknoloji yoluyla yapan bireyler; teknolojiye uyum sağlamaya çalışan bireyler ise dijital göçmenler olarak ifade edilmektedir. Bu iki grup arasındaki temel farklılık ve temel olarak eğitim sistemi olarak görülmektedir. Bu yüzden sınıf içi ve sınıf dışı ortamlar tasarlanırken dijital yerli olarak adlandırılan öğrencilerin özellikleri dikkate alınmalıdır. Dijital göçmen olarak algılanan bireyler teknolojiyi sadece ihtiyaç olarak kullanmaktayken; sosyal ağların bireylerin yaşamına girmesiyle beraber eğlence, sohbet etme gibi farklı amaçlar için de kullanılmaya başlanmıştır. Dijital yerliler olarak adlandırılan bireyler ise teknolojiyi bir yaşam biçimi haline getirmişlerdir (Eşgi, 2013, s.182)

2000 yılı itibariyle doğan yeni nesil için Z Kuşağı, Dijital Yerliler gibi tanımlamalar yapılmakta ve bu yeni nesil dijital bir çevrede yetişmektedir. (Altuntuğ 2012, s. 206; Arabacı ve Polat, 2013; Bilgiç, Duman, Seferoğlu, 2011) Bu tanımlamayı yaparken kuşakların seçtikleri ve kullandıkları iletişim yolları temel ayırım noktasını oluşturmaktadır. Teknolojinin içerisine doğan, 2000 yılı ve sonrası kuşağın iletişim yolu da teknoloji ile bireylerin hayatına girmiş olan, Web 2.0 olarak da tanımlanan sanal dünyadaki sosyal medya araçlarıdır. Sanal dünyadaki sosyal medya aracılığıyla sosyalleşen, iletişim kuran Z kuşağının bu mecralarda sıklıkla kullandıkları dil, süreç içerisinde günlük hayatlarına yansımış ve gerek yazışmalarında gerekse konuşmalarında fazlasıyla yer almıştır. Sürekli gelişen ve değişen bir teknolojinin içine doğan bu kuşağın sosyal medyadaki yazışmaları, buralarda kullandıkları dil de sürekli bir değişim içindedir ve Z kuşağı olarak tanımlanan bu yeni neslin bu hızlı değişime ayak uydurabildikleri gözlenmektedir. Bu bağlamda gençlerin kullandıkları kelimeler de teknolojiye hızlı değişimlerle sürekli güncellenmekte ve değişmektedir. Z kuşağı olarak adlandırılan bu nesil dünya içerisinde yaşayan bütün bireylerle kolay bir şekilde iletişim kurabilmekte, teknolojiye hâkim, çoklu dikkat ve karar alma becerisine sahip bireyler olarak görülmektedir (İzmirlioğlu, 2008, s. 50).

Z kuşağının özellikleri arasında en dikkat çeken ‘hız’ ile ilgili bölümdür. Hızlı bir değişimin ve dönüşümün olduğu bu teknoloji çağında eğitim anlayışı da değişmektedir. 21. yüzyıl eğitim anlayışı da hedef kitlesi olan Z kuşağına hitap edecek şekilde değişmekte, dönüşmektedir. Türk Milli Eğitim anlayışında 2005 yılı itibariyle gündeme gelen, öğrenciyi merkeze koyan ve öğretmeni rehber durumuna getiren yapılandırıcı eğitim yöntemi de bu değişim ve dönüşümün bir göstergesidir (Altuntuğ, 2012, s. 206).

Yapılandırıcı eğitim anlayışı öğrencilerin geçmiş öğrenme deneyimlerinden yararlanarak yeni öğrendiği bilgileri anlamlandırma, yapılandırma sürecidir. Yapılandırıcı yaklaşımda öğrenme, birey tarafından zihinsel bir aktivite şeklinde gerçekleştirilmekte; öğrenciye bilgiyi doğrudan vermek yerine sezdirmeye önem verilmektedir (Güneş 2016, s. 284-285). Yapılandırıcı eğitim anlayışıyla birlikte teknoloji ve teknolojinin getirdiği olanaklar yine 21. yüzyıl eğitim yöntemlerinde sıklıkla

kullanılmaktadır. Etkileşimli tahtalar, derslerin farklı web kanalları üzerinden yayımlanması, Milli Eğitim içerisinde yer alan EBA (Eğitim Bilişim Ağı), Uzaktan Eğitim ve birçok yeni uygulama tekniği, eğitimde teknolojik gelişmelerin takip edildiğinin bir göstergesidir. Yapılandırmacı eğitim anlayışının ortaya koyduğu bir diğer önemli husus da 'beceri'dir. Bu yöntemle öğrenci becerileri ön plana çıkmakta ve öğrenciye çeşitli görev ve etkinlikler verilerek eğitim öğretim ortamında öğrencinin aktif bir şekilde yer alması amaçlanmaktadır. Tüm bu gelişmeler göstermektedir ki 21. yüzyılda öğrenci özelliklerinin değişmesiyle beraber eğitim yöntemleri de değişmekte ve bu kuşağı kapsayacak şekle sokulmaya çalışılmaktadır. Z kuşağını daha interaktif öğrenme ortamlarına sokmak, projeler geliştirmelerini sağlamak, birden fazla beceriyi içeren işlemler yapmalarına olanak sağlamak ve onlara anadillerinde yeni ve yerli sözcükler üretebilmek de 21. yüzyılın eğitim anlayışında olması gereken hususlardandır. Bu araştırmayla ortaöğretim öğrencilerinin söylemlerinde kullandıkları dil ve bu dilin kaynağı tespit edilecektir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı; Z kuşağı olarak tanımlanan 2000 yılı ve sonrasında doğan ortaöğretim öğrencilerinin söylemlerinde kullandıkları dili ve kullandıkları bu dili kaynağını tespit etmektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt amaçlara cevap aranmıştır.

1. Günlük hayatta birbirinizle iletişim kurarken kullandığınız kelimeler nelerdir? Kelimelerin karşısına bu kullanım alanlarını yazabilir misiniz?
2. Bu kelimelerin ortaya çıkışı nasıl oldu? Bu kelimeleri nasıl öğrendiniz?
3. Bu kelimeleri seninle beraber kim / kimler kullanıyor?
4. Bu kelimeleri kullandığında yakın çevrenin tepkisi nasıl oluyor?
5. Düşünürken bu kelimeler ile mi düşünüyorsun? Yoksa bu kelimelerin Türkçe karşılıkları ile mi düşünüyorsunuz?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseniyle desenlemiştir. Durum çalışması araştırmacının gerçek bir durum, güncel sınırlı bir sistem hakkında çoklu bilgi kaynakları aracılığıyla derinlemesine ve farklı bilgi kaynakları aracılığıyla detaylı ve derinlemesine bilgi topladığı bir durum betimlemesi ortaya koyduğu bir yaklaşım olarak ifade edilmektedir (Creswell, 2013, s. 99). Bu araştırmada tek araçsal durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araçsal durum çalışmasında, araştırmacılar tek bir konuya odaklanır. Bu araştırmada ortaöğretim öğrencilerinin kendi aralarında kullandıkları iletişimsel dili en iyi şekilde anlamak için tek araçsal durum çalışması deseni kullanılmıştır.

Araştırmanın Katılımcıları

Bu araştırmanın örneklem grubunu İstanbul'un Avrupa yakasında bir lisede öğrenim görmekte olan 15-17 yaş grubundaki 32 erkek ve 30 kız öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem grubunun belirlenmesinde tipik durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Tipik durum örnekleme eğer bir araştırmacı bir yeniliği tanıtmak istiyorsa bu yeniliğin olduğu bir durum arasından en tipik olanı tercih eder (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 120). Araştırmacı, 21. yüzyıl öğrencilerin kullandıkları kelime yapılarını incelemek amacıyla İstanbul'daki herhangi bir okuldan birini seçmiştir. Araştırmanın verileri, örneklem grubunu oluşturan toplam 62 öğrenci ile görüşülerek toplanmıştır.

Araştırmanın Veri Analizi

Araştırmada ortaöğretim öğrencilerinden elde edilen veriler betimsel analiz yoluyla analiz edilmiştir. Betimsel analizde veriler, araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlenebileceği gibi görüşme, gözlem süreçlerinde kullanılan sorular ya da boyutlar dikkate alınarak sunulabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 239). Bu araştırmada elde edilen veriler sistematik bir biçimde betimlenip, daha sonra elde edilen bu betimlemeler yorumlanmıştır.

Araştırmanın Veri Toplama Süreci

Araştırmaya başlamadan önce öğrencilere araştırmaya dair bilgi verilmiştir. Daha sonra öğrencilerden günlük hayatta arkadaşlarıyla konuşurken, sosyal medyada iletişim kurarken sıklıkla kullandıkları kelimeleri verilen kâğıtlara yazmaları istenmiştir. Öğrencilerin yazdıkları kelimeler toplanmış ve bu kelimeler listelenmiştir. Farklı sınıflarda yapılan araştırma kelimeleri arasında ortak olanlar ve sınıfların kendi iç diyaloglarına göre farklılık gösteren kelimeler olduğu tespit edilmiştir. Bu listeleme sürecinin ardından öğrencilerin yazdıkları kelimeler onlara geri verilmiş. Bu kez de bu kelimelerin Türkçe karşılıklarını ve bu kelimeyi daha çok nerede kullandıklarını yazmaları istenmiştir. Öğrencilerin verdikleri cevaplar analiz edilmiştir.

Bulgular

1. Alt Amaca Yönelik Bulgular: Araştırmanın bu bölümünde öğrencilere günlük hayatta kullandıkları kelimeler ve bu kelimelerin anlamları sorulmuştur.

Tablo 1.

10. Sınıf Ortaöğretim Öğrencilerinin Günlük Hayatta İletişim Kurarken Kullandığı Kelimeler ve Bu Kelimelerin Anlamları

Kullanılan Kelime	Kullanılan Anlam	Erkek 32	Kız 30
Torşin	Ayakkabı	10	5
Mağara (Maara)	Geçmişte kalmış	2	1
Löps	Olduğu gibi, doğrudan, aniden	11	
Rez	Rezervasyon almak	8	3
Qolsuz (kolsuz)	Bir işte ya da bir şey de yeteneksiz olan	3	
Ota kucu	Çizgi film (animasyon bir çizgi film)	4	
Zam Qi	Yakın arkadaş	5	
Dızo	Semt hırsız	3	
Keko (QeQo)	Sokak serserisi	13	9
Dızlamak	Araklamak, çalmak, hırsızlık yapmak	3	
Low	Ezik, oyun oynayamayan	2	
Kızgın atmak	Facebookta bir şeye kızgın ifadesi koymak	5	5
Çomar	Bağnaz	4	
B8(beyt-bait)	Trolleme amaçlı yapılan davranış	10	
Agabe	Acı ve hüznün hali	2	
Thug Life	kişinin sözleriyle karşı tarafta sağladığı üstünlük	3	5
Tırrek	Mahallelerdeki genç küçük erkek çetesi	2	
Şukalamak	Beğenmek	1	
Editleme	Düzenlemek	1	
Bug	Sistemsel hata	2	
Hort	Sosyal medyada eski gönderiye verilen ad	1	
Entry	Ekşi ve İnci sözlükte yer alan bir gönderi	1	
Admin	Yönetici		5

Hebele Hübele	Alışılmamış hal davranış	1
UNF	Sosyal medyada takipten vazgeçilmesi	4
Pelinsu ve Berkecan	Maddi parasal zenginliği olan kimseler	

Tablo 1 incelendiğinde ortaöğretim 10. sınıf öğrencilerinin iletişim kurarken *Torşin, Mağara (Maara), Löps, Rez, Qolsuz (kolsuz), Ota kucu, Zam Qi, Dızo, Keko (QeQo), Dızlamak, Low, Kızgın atmak, Çomar, B8(beyt-bait), Agabe, Thug Lfe, Trrek, Şukalamak, Editleme, Bug, Hort, Entry, Admin, Hebele Hübelei, UNF, Pelinsu ve Berkecan* kelimelerini kullandıklarını görülmektedir.

Tablo 2.

11. Sınıf Ortaöğretim Öğrencilerinin Günlük Hayatta İletişim Kurarken Kullandığı Kelimeler ve Bu Kelimelerin Anlamları

11. Sınıfta Ortak Kullanılan Kelimeler

Kullanılan Kelime	Kullanılan Anlam	Erkek	Kız	Kullanılan Kelime	Kullanılan Anlam	Erkek	Kız
Popi	Popüler, Ünlü tanınmış olan	19	16	Rushlamak	Sanal bir oyunda korkmadan koşmak, acele ve hızlı	19	5
Fame	Popüler, ünlü	19	16	Şutlamak	Atmak, göndermek, kovmak	19	12
RT'lemek	Alıntı yapmak, Tekrar paylaşmak	19	16	Pushlamak	Sanal bir oyunda itirmek	19	5
Followlamak	Takip etmek	19	16	Tilt etmek	Sinirlendirmek, rahatsız etmek	19	7
Kullanılan Kelime	Kullanılan Anlam	Erkek	Kız	Kullanılan Kelime	Kullanılan Anlam	Erkek	Kız
Selfie	Ön kameradan fotoğraf çekmek, öz çekim	19	16	Full Control	Bütünü tam anlamıyla kontrol etmek, tam kontrol	19	8
Fawlamak	Twetti beğenilenlere eklemek	19	16	Lane	Sanal bir oyunda bölgeye verilen ad, koridor yol	19	7
Feedlemek	Beslemek, rakibi güçlendirmek	19	16	Reported	Şikayet etmek, rapor etme, geri bildirim	19	7
Saltbae	Sanal bir oyunda Nusret adlı karakterin tuz dökme şekli	19	16	Lel	Gülme şekli, zıbyn	19	6
Bloklamak	Engellemek	19	16	Bitte	Teşekkür etme, lütfen	19	10
Spamlamak	Gereksiz gönderilen mesaj, aralıksız atılan mesajlar, engellemek	19	16	Eyv biraderim	Eyvallah kardeşim, iltifatlara yanıt	19	11
Story	Snapchat'te hikaye	19	16	AYN	Aynen	19	16
Mention	Bir twett ile ilgili yorum yapmak	19	16	Sayko	Manyak, deli, psiko pat, salak	19	11
Hash Tag	Twitter da kullanılan kare tuş işareti	19	16	Friend Zone	Arkadaş grubu	19	16
Iyrics	Çeviri, şarkı sözü	19	16	Şiplemek	Sosyal medyada iki kişi yakıştırmak	19	11
DM	Özelden direk mesaj	19	16	Stalker	Gizli takipçi	19	13
Coverlamak	Bir şarkıyı farklı ezgilerle yeniden yorumlamak	19	16	Challenge	Meydan okumak, mücadele etmek	19	13
Nigga	Zenci	19	16	Tchüss	Görüşürüz	19	14
Lmao	Haykıarak kahkahalı abartılı gülmek	19	16	Sosyol jet lag	Sosyal medyada fazla dolaşmak	19	2
Lol	Sanal bir oyun, çok sesli gülme	19	16	Grand neo	Telefon modeli	19	1
Omg	Aman Tanrım anlamında	19	16	Mob	Sanal bir oyunda yaratık	19	1

Like Back	bir şaşırma ifadesi Karşılıklı beğeni	19	16	Server	adı İnternet sağlayıcı donanım, oyun kanalı, internet araştırmacısı	19	4
Friday Follow	Cuma günleri yapılan mesaj takipleşme	17	16	Fan	Hayran, takipçi	19	14
Just Friends	Sadace arkadaşlar (Sevgili olmayan)	19	16	Unfollow	Sosyal medyada takip etmeyi bırakmak	19	14
Top	En iyi, sanal bir oyunda üst koridor	19	16	JKLMKL	Gülme sesi	19	12
Trend Topic	Günün en çok konuşulan konusu	19	16	WP	Sanal bir oyunda iyi oynamak, Whatsapp, duvar kağıdı	19	12
Check Etmek	Kontrol etmek	19	16	Rekt	Parçalamak, rezil etmek, kusursuz	19	1
800 K	sanal bir oyunda çok iyi olmak , takipçi sayısı	19	16	Bro	Kardeş	19	15
800 K	sanal bir oyunda çok iyi olmak , takipçi sayısı	19	16	Bro	Kardeş	19	15
Fenomen	Sosyal medyada ünlü olmak	19	16	Kastım	Aşırı çabalamak, güçlenmek, seviye atlamak, söylemek istenilen	19	7
Gang	Sanal bir oyunda yardıma giden çete	19	16	Şoş olmak	Şaşırmak, şok olmak	19	9
Hit	Sanal bir oyunda vurmak, ünlü	19	16	ASDOSDOSDOS	Gülme sesi	19	11
Boss	Sanal bir oyunda en güçlü rakip, patron	19	16	PP	Sosyal medyada profil fotoğrafı	19	15
Kullanılan Kelime	Kullanılan Anlam	Erkek	Kız	Kullanılan Kelime	Kullanılan Anlam	Erkek	Kız
Loser	Kaybeden, ezik	19	16	Okuy	Tamam	19	11
Baron	Sanal bir oyunda canavar adı	19	3	M.O	Memnun oldum	19	6
Jungle	Sanal bir oyunda orman alanı	19	16	Goblin	Sanal bir oyunda yeşil yaratık	19	5
Ade	Sanal bir oyunda usta silah kullanan	19	1	Golem	Sanal bir oyunda hayali taş yaratık	19	1
Bot Report tr	Sanal bir oyunda arkadaşları şikayet etmek	19	1	Dude	Arkadaş	19	11
Mid Sal	Sanal bir oyunda orta alanı boş bırakmak	19	2	Babaaaaağ	Heyacanlanma belirtisi, en iyisi en büyüğü	19	5
AFK	Sanal bir oyun sırasında klavyeden bir süre uzaklaşmak	19	3	Kraaaağl	Güçlü, çok iyi olan	19	3
Dodge	Sanal bir oyunda saldırıdan kurtulmak, araba markası	19		Müptezel	Bağımlı, saygınlığı yitirmiş olan	19	1
Kite	Sanal bir oyunda vurup kaçmak	19	3	Prectacili Ous	Muazzam	19	1
Baba Diamond	Sanal bir oyunda en başarılı oyuncu, değerli taş	19	6	Peek	Gözetlemek	19	
Tek Gel	Sanal bir oyunda teke tek dövüş	19	16	Get rekt	Rezil etmek	19	
KS cilik	Sanal bir oyunda kazanılacak skorun alınması	19		Manyamak	Delirmek, manyaklaşmak	19	11
A.W.P kesmek	Sanal bir oyunda savaşçı	19	2	Chemistry	Kimya	19	10

Ortaöğretim Öğrencilerinin Sanal Dünyalarının Günlük Hayatlarına Yansımaları Üzerine Bir Durum Çalışması

Lolcü velet	öldürmek Sanal bir oyunda oyuncuya verilen ad	19	16	Fast Break	Basketbolda atak oynamak, hızlı yemek	19	7
Nickname	Takma ad	19	16	Chem kasmak	Fazla kimya çalışmak, sinerjiyi arttırmak	19	
SJSJSJSJ	Gülme sesi	19	16	Buzzer	Son anda atılan basket	19	3
Kara balta	Sanal bir oyunda özel güç	19		Weirdo	Değişik, garip	19	5
Ulti	Sanal bir oyunda en güçlü yetenek, özel güç	19	5	Overrated	Abartılı, normal üstü	19	4
Skill	Yetenek	19	16	Turnover	Basketbolda top kaybı, geri dönüş, çevirmek	19	2
Upgrade	Sanal bir oyunda geliştirmek güçlendirmek, üstü seviye, güncelleme	19	9	Alfa	Kaba, saldırgan, baskın, latince bir harf	19	5
Hard core	Sanal bir oyunda sert oynamak, zorlayıcı	19	8	Udate getirmek	Güncellemek	11	4
Poor me	Acı bana, yazık bana	19	16	Last versiyon	Son sürüm, eski sürüm	15	13
Not in my house baybe	Evimde değil bebek	19	3	HP yok çöp	Sanal bir oyunda oyun hakkının bitmesi	8	1
ASDFKLSDFLM	Gülme sesi	19	16	Kib	Kendine iyi bak	19	16
Yayında lag var	İnternet bağlantısının yavaşlaması	19	16	İğ	İyi geceler	19	16
Normie	Normal	4		Ty	Teşekkür	19	16
Weirdo	Tuhaf İnsan	19	7	Öd	Önemli değil	15	16
TRY hard	Zor olanı denemek, uğraşmak	19	9				
Rage	Öfkelenmek, bağırarak	19	2				
Triggerlemek	Sanal bir oyunda tetiklemek	19					

Tablo 2 incelendiğinde öğrencilerin genel olarak sosyal medya ağırlıklı bir dil kullandıkları görülmektedir. Özellikle 11. sınıf öğrencilerinin, 10. sınıf öğrencilerine göre çok daha fazla anlamlarını sadece kendilerinin bildikleri bir dil kullandıkları görülmektedir.

Tablo 3.

10. ve 11. Sınıf Ortaöğretim Öğrencilerinin Günlük Hayatta İletişim Kurarken Kullandığı Kelimeler ve Bu Kelimelerin Anlamları

11. ve 10. Sınıfta Ortak Kullanılan Kelimeler		Erkek	Kız
Kullanılan Kelime	Kullanılan Anlam	32	30
Repost	Sosyal medyada paylaşılan resmi tekrar paylaşma	21	16
Stalklamak	Sosyal medyada birini gizlice takip etmek	19	30
Random	Anlamsızca gülme ,rastgele	21	27
Flood	Bir olayın twitterda bölümlerle anlatılması	21	16
Ez	Kolay	21	19
ES-ES almak	Ekran görüntüsünün fotoğrafını çekme	23	20
Trigger	Sanal bir oyunda tetiklenmek, hile	22	1
Like	Sosyal medyada paylaşım beğenisi	21	19
Spoiler	İstenmeyen İpucu	21	19
GG	İyi bir sanal oyun, oyun sonunda söylenen	22	5
Noob	Beceriksiz	20	16
Snapleşmek	Snapchat üzerinden anlık fotoğraf paylaşmak	20	19
Fake	Gerçek olmayan	19	18
Trollemek	Alay Etmek, Şakalamak	17	23

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin günlük hayatlarında ortak olarak “*Repost, Stalklamak, Random, Flood, Ez, ES-ES almak, Trigger, Like, Spoiler, GG, Noob, Snapleşmek, Fake, Trollemek*” kelimelerini kullandıkları görülmektedir. Öğrencilerin günlük hayatlarında kullandıklarını belirttikleri bu kelimelerin yabancı kökenli kelimeler olduğu ve genel olarak sosyal medyada kullanılan kelimeler olduğu tespit edilmiştir. Erkek öğrencilerin, kız öğrencileri göre bu kelimeleri daha fazla kullandığı görülmektedir (f(Erkek):288 – f(kız): 248) tespit edilmiştir. Bu kelimeler içerisinde en fazla kullanılan kelimenin *Stalklamak* olduğu (f:49) görülmektedir. Bu kelimeler içerisinde en az kullanılan kelimenin *Trigger* olduğu (f:23) görülmekle birlikte bu kelimenin erkek öğrenciler tarafından kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu bulgudan yola çıkarak da erkek öğrencilerin sanal oyunlara daha fazla ilgi duydukları ve öğrencilerin sanal ortamdan bu kelimeleri öğrendikleri söylenebilir.

2. Alt Amaca Yönelik Bulgular: Araştırmanın Bu bölümünde öğrencilere bu kelimelerin nereden öğrendikleri sorulmuştur.

Tablo 4.

Ortaöğretim Öğrencilerinin İletişimde Kullandıkları Kelimeleri Öğrenme yerleri

	Erkek	Kız		Erkek	Kız
Facebook	24	21	Twitter	15	23
İnstagram	17	22	İnternet Yazışmaları	9	25
Snapchat	15	19	Youtube	2	5
İnternet Oyunları	17	4	Sosyal Medya	20	19
Dizi Siteleri	-	5			

Öğrencilere, bu kelimeleri nereden öğrendikleri ve nerelerde kullandıkları sorulmuş, alınan cevaplar Tablo 4’te gösterilmiştir. Tablo 4 incelendiğinde öğrencilerin günlük hayatta kullandıkları bu kelimeleri internet ortamından ve özellikle sosyal medya ortamından öğrendikleri söylenebilir. Facebook’u (f(Erkek):24, f(Kız):21); internet oyunlarını (f(Erkek):17, f(Kız):4); erkek öğrencilerin kız öğrencilerden daha fazla kullandığı; twitterı (f(Erkek):15, f(Kız):23); instagramı (f(Erkek):17, f(Kız):22); internet yazışmalarını (f(Erkek):9, f(Kız):25); snapchatı (f(Erkek):15, f(Kız):19) kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha yoğun kullandığı görülmektedir. Dizi sitelerini ise sadece kız öğrencilerin kullandığı görülmektedir (f(Kız):5, f(Erkek):0). Tablo 4 genel olarak incelendiğinde erkek öğrencilerin facebook, internet oyunları ve sosyal ortamlarda kız öğrencilerden daha fazla yer aldıkları; buna karşılık kız öğrencilerin ise twitter, instagram, internet yazışmaları, snapchat, youtube ve dizi sitelerinde daha fazla yer aldıkları söylenebilir.

3. Alt Amaca Yönelik Bulgular: Araştırmanın bu bölümünde öğrencilere kullandıkları kelimeleri başka kimin kullandığı sorulmuş ve elde edilen cevaplar Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5.

Ortaöğretim Öğrencilerinin kullandıkları Kelimeleri Kimlerle Beraber Kullandıklarına Dair Görüşleri

Akranlarım		Kardeşim		Sosyal Medya Kullanıcıları	
Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız
25	24		1	20	14

Tablo 5 incelendiğinde öğrencilere kullandıkları kelimeleri kimlerle birlikte kullandıkları sorulduğunda en çok akranlarıyla ve sosyal medyadaki kişilerle kullandıkları yanıtı alınmıştır.

Bu konuda kod adı D olan öğrenci şu şekilde cevap vermiştir:

“*Arkadaşlarım çok kullanıyor ve bu kelimeler hayatı kolaylaştırıyor.*”

Kod adı İ olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır;

“Genelde programlarda bilgisayarda görüyorum” (Genellikle İnternet uygulamalarını kullanırken görüyorum.)

Tablo 5 deki soruyu kod adı J olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır:

“Arkadaşlarım ve sosyal medya kullanıcıları kullanıyor”

Kod adı R olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır;

“ Bence bu kelimeleri çoğu sosyal medya kullanan çoğu insan kullanıyor. Bende günlük hayatımda aktif olarak kullanmasam da bir çoğunun anlamını biliyorum. Bazende kullanıyorum örneğin; ekran resmi aldım demek yerine ss aldım demek daha çok kolaylık sağlayıcı.”

Kod adı S olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır;

“Genel olarak yaşlılarla kullansak da fazla yer etmiş olan (selfie gibi) kelimeleri anneannem dahi kullanıyor.”

4. Alt Amaca Yönelik Bulgular : Araştırmanın bu bölümünde öğrencilere bu kelimeleri kullandıklarında yakın çevresinin nasıl tepki verildiği sorulmuştur.

Tablo 6.

Öğrencilerin Kullandıkları Kelimelerle İlgili Yakın Çevresinin Görüşleri

Arkadaşlarım Anlıyor		Ailem Anlıyor		Ailem Anlamıyor		Öğretmenlerim Anlıyor		Öğretmenlerim Anlamıyor	
Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız
23	27	2	1	19	16	1	1	7	3

Öğrencilere, bu kelimeleri kullandıklarında yakın çevrelerinin tepkisinin ne olduğu sorulduğunda genellikle arkadaşlarının bu kelimeleri anladığı buna karşılık aile ve öğretmenlerin bu kelimeleri anlamadıkları cevabını vermişlerdir. Tablo 6 incelendiğinde 45 öğrenci, aile ve öğretmenleri tarafından bu kelimelerin anlaşılmadığını; 50 öğrenci arkadaşlarının bu kelimeleri anladığını söylemiştir.

Kod adı AB olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır:

“Bu kelimeleri aile ortamında yalnızca yaşlılarla kullanıyorum. Ailemle kullanırsam anlamazlar. Okulda gayet normal karşılanıyor. Hatta okul ortamından alıştım bu kelimelere.”

Kod adı R olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır;

“Genelde hiçbirini anlamıyor. Örneğin; aile içinde birşey konuşurken bu kelimelerle kunuştduğumda değişik değişik sorgulayıcı gibi bakıyorlar. Bazen annem gördüğü birşeyin anlamını gelip bana soruyor. Arkadaşlarıma karşı kullandığımda çoğu anlıyor. Zaten onlarda kullanıyor. Ben bu kelimelerinde bir kullanma ortamı olduğunu düşünüyorum. Genelde aileme ve öğretmenlerime veya bulunduğum ciddi bir ortamda kullanmamaya özen gösteririm. Zaten anlamını bilmiyorlar. Bu kelimelerle konuşursam yanlış birşeyler anlayabilirler.”

Kod adı X olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır;

“Gençler çok rahat anlıyor genelde. Fakat teyze dayı anneanne dede gibi tipler anlamıyor.”

Kod adı Y olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır:

“Arkadaşlarım tuhaf karşılamazken yaş farkı arttıkça tepki ve tuhaf karşılama oranı artıyor”

Kod adı Ş olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır:

“Arkadaşlarımla kullandığımda sorun olmuyor. Ailemin, öğretmenlerin veya tanımadığım yaşlılarla konuşmamda hiçbir sıkıntı olmuyor. Sosyal medya ile günlük hayatı birbirinden ayrı tuttuğumdan konuşmamın yaşlılarla göre daha anlaşılır olduğunu düşünüyorum.”

Kod adı M olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır:

“Öğretmenlerim şaşırıyor anket yapıyor”

Kod adı J olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır:

“Öğretmenlerim anlamıyor ve beni dışlıyorlar. Ailem benim Türk olduğumu ve kültürümüze uygun kelimeler kullanmam gerektiğini söylüyor.”

Kod adı H olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır;

“Annem ne saçma konuşuyorsun diyor. Ama genç çevrede gayet normal karşılanıyor.”

Kod adı D olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır;

“Öğretmenler öğrenmeye çalışıyorlar.”

Kod adı G olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır;

“Ailem anlamadığı için çeviriyorum. Onun dışında herkes anlıyor.”

5. Alt Amaca Yönelik Bulgular: Araştırmanın bu bölümünde öğrencilere düşünürken bu kelimelerle mi yoksa bunların Türkçe karşılıklarıyla mı düşünüyorsunuz diye sorulmuş ve öğrencilerden alınan cevaplar Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 7.

Öğrencilerin Düşünürken Kullandığı Kelimeler

Evet, Bu Kelimelerle		Hayır, Türkçeleriyle		Bu Kelimelerle ve Türkçeleriyle		Bilmiyorum, Etmedim		Dikkat
Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	
26	22	5	11	4	4	1		

Tablo 7’de öğrencilere, konuşurken bu kelimeler ile mi yoksa Türkçe karşılıkları ile mi düşündükleri sorulduğunda; 48 öğrenci bu kelimelerle düşündüğünü (f(Erkek):26, f(Kız):22); Bu kelimeleri Türkçe karşılıklarıyla düşündüklerini söyleyen toplam 16 öğrenci varken, Bu kelimelerle ve Türkçeleriyle düşündüğünü söyleyen 8 öğrenci, Bilmiyorum diyen 1 öğrenci olduğu görülmektedir.

Kod adı AB olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır;

“Bu kelimelerle düşünüyorum. Çünkü bu kelimelerin doğrudan karşılığı yok. Çevirileri çok uzun oluyor.”

Kod adı E olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır;

“Bilmiyorum alışkanlık olmuş.”

Kod adı I olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır;

“Kelimelerin anlamları uzun olduğu için bunlarla düşünüyorum.”

Kod adı V olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır;

“Benim için yabancı olan kelimelerin (stalklamak , favlamak, lkelamak vb.) Türkçeleri aklıma gelmiyor.”

Kod adı G olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır;

“Direk bu kelimeler aklıma geliyor. Konuşurken kafamda Türkçeleri olmuyor.”

Kod adı D olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır;

“ Bu kelimeler ile düşünüyorum. Çünkü bunlar hayatıma sanki Türkçenin bir parçasıymış gibi girdi.”

Kod adı R olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır;

“ Düşünürken tabikide bu kelimelerin Türkçe anlamlarıyla düşünüyorum. Eğer direk bu kelimelerle düşünsem bence yalnızca kendi dilimin hakimiyetini kaybetmiş olurum. Dil tamamen bu kelimelerden arındırılmalı diyemesem de bence oldukça az kullanılmalı.”

Kod adı T olan öğrenci şu şekilde yanıtlamıştır;

“ Düşünürken Türkçe düşünüyorum. Genelde yabancı bir dil kullanırken de Türkçe düşünürüz gibi geliyor bana.”

Sonuç ve Tartışma

Araştırmaya başlamadan önce öğrencilerin okul içerisinde kullandıkları dille, kendi aralarından kullandıkları dil arasında farklılıklar olduğu araştırmacı tarafından gözlemlenmiştir. Öğrencilerden günlük hayatta kullandıkları farklı kelimeleri yazmaları istenmiştir. Öğrencilerin cevapları analiz edilirken öğrencilerin bazı kelimelerin Türkçe karşılığını bilmedikleri, yazamadıkları fark edilmiştir. Yine bu sözcükleri genellikle sosyal paylaşım sitelerinde, kimi internet oyunlarında kullandıkları

araştırmacı tarafından tespit edilmiştir. Aynı kelimeleri cümle içinde kullanmaları istendiğinde de cümlelerinin sosyal medya üslubunu yansıttığı fark edilmiştir. Öğrencilere bu kelimelerle ilk karşılaştıkları yerler sorulduğunda gelen cevapların çoğu sosyal medya, facebook, twitter, instagram ve internet oyunları cevapları alınmıştır. Sosyal medyadaki bu kelimelerin çoğu İngilizceden gelmektedir. Öğrenciler sanal dünyada öğrendikleri İngilizce kökenli kelimeleri anadilleri içinde Türkçe ekler ekleyerek kullandıkları tespit edilmiştir. Örneğin: likelamak, twit atmak, snapleşmek vb. Araştırmacı dildeki bu değişimin öğrencilerin zihinlerinde ilerleyen dönemlerde nasıl bir düşünce yapısına dönüşeceğini merak etmektedir. Öğrencilere bu kelimeleri kullanacakları zaman akıllarına ilk Türkçe karşılıkları mı yoksa İngilizce anlamı mı geldiği sorulduğunda % 80'inin bu kelimeleri Türkçe karşılıklarıyla değil de İngilizcedeki karşılıklarıyla düşündüklerini belirtmişlerdir. Ortaöğretim basamağında öğrencilere öğretmenleri tarafından dağıtılan kâğıtların onlarda 'sınav oluyoruz' düşüncesi uyandırdığı gözlemlenmiştir çünkü öğrencilerin bir çoğu 'keşke her sınav böyle olsa, vay be bütün soruların anlamlarını biliyorum, 'Hocam keşke sınavlarda da böyle bizim kelimelerimizden sorsanız.' şeklinde dönütler geldiği araştırmacı tarafından gözlenmiştir.

Araştırmanın sonuçları incelendiğinde ortaöğretim 10. sınıf öğrencilerinin kendi aralarında iletişim kurarken *Torşin, Mağara (Maara), Löps, Rez, Qolsuz (kolsuz), Ota kucu, Zam Qi, Dızo, Keko (QeQo), Dızlamak, Low, Kızgın atmak, Çomar, B8(beyt-bait), Agabe, Thug Life, Tirrek, Şukalamak, Editleme, Bug, Hort, Entry, Admin, Hebele Hübelei, UNF, Pelinsu ve Berkecan* kelimelerini kullandıkları görülmektedir. Ortaöğretim öğrencilerin genel olarak sosyal medya ağırlıklı bir dil kullandıkları görülmektedir. Özellikle 11. sınıf öğrencilerinin, 10. sınıf öğrencilerine göre çok daha fazla anlamlarını sadece kendilerinin bildikleri bir dil kullandıkları tespit edilmiştir. Ortaöğretim öğrencilerinin günlük hayatlarında "Repost, Stalklamak, Random, Flood, Ez, ES-ES almak, Trigger, Like, Spoiler, GG, Noob, Snapleşmek, Fake, Trollemek" kelimelerini ortak olarak kullandıkları; erkek öğrencilerin, kız öğrencilere göre bu kelimeleri daha fazla kullandıkları ve bu kelimelerin daha çok sanal oyunlarda olduğu araştırmada belirtilmiştir. Genel olarak bakıldığında öğrencilerin günlük hayatta kullandıkları bu kelimeleri internet ortamından ve özellikle sosyal medya ortamından öğrendikleri söylenebilir. Erkek öğrencilerin facebook, internet oyunları ve sosyal ortamlarda kız öğrencilerden daha fazla yer aldıkları; buna karşılık kız öğrencilerin ise twitter, instagram, internet yazışmaları, snapchat, youtube ve dizi sitelerinde daha fazla yer aldıkları öğrenciler tarafından belirtilmektedir.

Ortaöğretim öğrencileri kullandıkları bu kelimeleri en çok akranlarıyla ve sosyal medyadaki kişilerle kullandıkları görülmektedir. Bu kelimelerin kendi hayatlarını kolaylaştırdığını, sosyal medyada aktif olan herkesin bu kelimeleri bildiklerini, bazı kelimeleri (örneğin selfie) yaşça büyük aile bireylerinin bile kullandıkları ifade edilmektedir.

Öğrencilere, bu kelimeleri kullandıklarında yakın çevrelerinin tepkisinin ne olduğu sorulduğunda genellikle arkadaşlarının bu kelimeleri anladığı buna karşılık aile ve öğretmenlerin bu kelimeleri anlamadıklarını ifade etmişlerdir. Okul ortamında ise bu kelimelerin anlaşılır kelimeler olduğu, öğrencilerin bu kelimeleri aile ve öğretmenlerinin olduğu ortamlarda kullanmadıkları görülmektedir. Öğrenciler sosyal medyaya günlük hayatı ayrı kavramlar olduklarını belirtmektedirler. Ortaöğretim öğrencileri düşünürken bu kelimelerin Türkçe karşılıklarıyla değil bu kelimelerle düşündüklerini ifade etmektedirler.

Araştırmada elde edilen sonuçlar incelendiğinde öğrencilerin iletişim dilinde kelimeleri Türkçe karşılıklarıyla değil, daha çok yabancı dildeki karşılıklarıyla kullandıkları görülmektedir. Yabancı kökenli kelimeleri özellikle erkek öğrencilerin daha fazla kullandıkları görülmektedir. Bu bulgulardan hareketle sanal oyunların öğrencilerin günlük iletişim dillerini önemli ölçüde etkiledikleri ve teknolojinin öğrencilerin iletişimlerini etkiledikleri söylenebilir.

Öğrencilerin günlük iletişim dillerinde kullandıkları ve Türkçeleştirmeye çalıştıkları kelimeleri genel olarak sosyal medya ve internet aracılığıyla öğrendikleri söylenebilir. Erkek öğrencilerin twitter

ve internet oyunlarında; kız öğrencilerin ise instagram, internet yazışmaları, snapchat ve dizi sitelerinden yoğun olarak kelime öğrendikleri veya kendilerine göre kelime ürettikleri görülmektedir. Öğrencilerin kendilerine göre kullandıkları dili en çok akranlarıyla ve sosyal medyadaki kişilerle kullandıkları ifade edilmektedir. Öğrencilere, bu kelimeleri kullandıklarında yakın çevrelerinin tepkisinin ne olduğu sorulduğunda genellikle arkadaşlarının bu kelimeleri anladığı buna karşılık aile ve öğretmenlerin bu kelimeleri anlamadıklarını ifade etmişlerdir. Öğrenciler genel olarak bu kelimelerle düşündüklerini belirtmişlerdir.

Geleneksel anlayışla hazırlanan metin tabanlı öğrenme ortamları dijital yerliler olarak adlandırılan bu neslin ihtiyaçlarını karşılamadıkları görülmektedir (Bilgiç, Duman, Seferoğlu, 2011, s. 6). 21. yüzyıl kuşağı olarak bilinen dijital yerliler, doğar doğmaz teknolojiyle karşılaşmakta ve hayatının merkezine teknolojiyi koymaktadır. Öğrencilerin hayatın merkezine teknolojiyi koymaları onların öğrenme stillerini değiştirmektedir. Yeni nesil artık dijital yollarla öğrenmekte, dijital yollarla düşünmektedir. Öğretmenlerin ve ailelerin dijital yerli olarak adlandırılan bu kuşağı anlayabilmeleri için öncelikle onların konuştukları ve düşündükleri dili anlamaları gerekiyor. Yani aynen teknoloji gibi öğretmenlerin ve ailelerin kendilerini güncelleştirmeleri gerekmektedir.

Yapılan araştırmalar yeni nesil öğrencilerin sosyal medya kullanım başarılarının üst düzeyde olduğunu göstermiştir (Çetin ve Özgiden, 2013). Dijital yerli olarak adlandırılan öğrencilerinin kendilerini internet kullanıcısı düzeyinde gördükleri, ebeveynlerinin ise bu öğrencileri problemlı bireyler olarak gördükleri ifade edilmektedir (Eşgi, 2013). Eğer öğrencilerin konuştukları ve düşündükleri dili bilmezsek onları anlayamayız. Anlaşılamayan bireyler toplumda problemlı bireyler olarak görülmeye başlanabilir. Dijital yerlilerin toplandıkları, zaman harcadıkları ve “yaşadıkları” sosyal ağlarda ve sanal ortamlarda daha çok kaynak ve hizmet bulunmaktadır (Tonta, 2009). Bu kaynak ve hizmetler sayesinde kullandıkları dil ve öğrenme tarzları değişmektedir. Bu yüzden öğrencilerin sosyal ağları eğitimde kullanabilmeleriyle ilgili uygun programlar ve materyaller hazırlanması gerekmektedir (Küçükali 2016).

Öneriler

Öğrencilerin yaşadıkları yüzyıl göz önünde bulunarak onlara daha fazla ilgi göstermelidir. Onları, teknolojinin zararlı dünyasından faydacı dünyasına doğru yöneltmeli, teknolojiye esir olan değil de teknolojiyi iyi kullanan bireyler yetiştirmeye çalışılmalıdır. Öğrencilerin aileleriyle sık sık toplantı yaparak, ailelere kişisel gelişim ve teknoloji bağımlılığı seminerleri verilmelidir.

Kaynakça

- Arabacı İ. B. ve Polat, M. (2013). Dijital Yerliler, Dijital Göçmenler ve Sınıf Yönetimi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. 12(47), s. 11-20.
- Altuntuğ, N. (2012). Kuşaktan Kuşağa Tüketim Olgusu ve Geleceğin Tüketici Profili. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*. 4(1).
- Bilgiç, H. G., Duman D., Seferoğlu, S. S. (2011). Dijital Yerlilerin Özellikleri ve Çevrim içi Ortamların Tasarlanmasındaki Etkileri. *Akademik Bilişim*.
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel Araştırma Yöntemleri*. Mesut Bütün, Selçuk Beşir Demir (çev.). Ankara: Siyasal Yayın Dağıtım.
- Çetin, M. ve Özgiden, H. (2013). Dijital Kültür Sürecinde Dijital Yerliler Ve Dijital Göçmenlerin Twitter Kullanım Davranışları Üzerine Bir Araştırma. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*. 2(1), s. 172-189.
- Eşgi, N. (2013). Dijital Yerli Çocukların ve Dijital Göçmen Ebeveynlerinin İnternet Bağımlılığına İlişkin Algılarının Karşılaştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)*. 28(3). 181-194

- Güneş, F. (2016). *Türkçe Öğretimi ve Yaklaşımlar* (4. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- İzmirlioğlu, K. (2008). *Konumlandırılmada kuşak analizi yardımıyla tüketici algılarının tespiti: Türk otomotiv sektöründe bir uygulama*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karabulut, B. (2015). Bilgi Toplumu Çağında Dijital Yerliler, Göçmenler ve Melezler. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 11-23.
- Küçükali, A. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanımı: Atatürk Üniversitesi Örneği. *Bartın Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*. 7(13), 531-546.
- MEB (2017). *Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı*. Ankara: Talim Terbiye Kurulu.
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants. <https://www.marcprensky.com/writing/Prensky%20-%20Digital%20Natives,%20Digital%20Immigrants%20-%20Part1.pdf>, Erişim tarihi: 1.12.2017.
- Tonta, Y. (2009). Dijital Yerliler, Sosyal Ağlar ve Kütüphanelerin Geleceği. *Türk Kütüphaneciliği* 23(4), 742-768.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Nitel Araştırma Yöntemleri* (10. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.